

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.



Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt.—kr.
 Fel évre 5 —
 Negyed évre 2 — 50
 Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Buzsáky ház, — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
 TELEGDY K. LAJOS és IQ. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s postahivatalok után.

Hirdetési díj:
 Négy hasábol poszt sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többször
 hirdetések alkú szerinti a leg-
 oltalomból árértékűnek fel.
 Helyesül minden kiűn beka-
 tástért 30 kr.
 Hirdetés vagy reklámot magában
 foglaló újság sora 50 krajczár.
 „Nyitár” ben megjelölés
 minden poszt sora 30 kr
 Hirdetések felvételnek a kiadó
 hivatalban, KUTASI I. könyv-
 nyomdájában, valamint ZICHER
 MAN H. könyv. irodájában is.
 Név nélkül vagy bérmentés nélkül
 beküldött levelek nem vétel-
 nek sgyelmebe.
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Ki a helyzet ura?

(K.) Azt mondják, hogy mindég a hatalmasabb a győztes, pedig megesis, hogy a gyengébb is lehet azzá, ha van elég esze és bátorsága.

Hát Bulgária bizony nem valami nagy ország és éppen nem tartozik a nagyhatalmak sorába, új fejedelmétől pedig (a mint lapok szerint a beavatott körökben beszélék) Bismarck ugy bucsuzott el gunyosan, hogy »a mielőbbi viszontlátásig« — mire az idegessé vált fejedelem csakhamar felalálta magát és azt válaszolta, hogy »a viszontlátásig, de csak meztelen karddall!« Mondják, hogy ez a három szó elég volt arra, hogy a vasember torkán megakadjon a szó.

Hogy a fejedelem ezt komolyan mondta és azt az, a kinek szólott, meg is érzette, mutatja, hogy azonnal mozgásba hozattak a drótok. Erre történt aztán a temesvári indóházban lejátszott, Bécs piszkosságára teljesen rávalló jelenet, a leköszöntetett Laaba órnaggyal. Imé a gyáva Ausztria, hogy megjíedt a magához hasonló, oly adósság árjában fuldoló, farkcsóváló orosz hatalomtól, a melyet ma ha nem is lehet félnéknek mondani, de bizony elgyöngült egy óriás az!

Bizonyára része van a berlini két-kulacos diplomatiának azon szárnyra bocsátott hirben is, hogy az orosz ezen választás által megsérte tartja a berlini egyezményt; hát Rumélia elfoglalása nem sértette meg azt? — hát Kartum? hát Kaulbars lázitása, felhatalmazás folytán? Mindez talán benne van azon egyezményben? És végre arra való-e azon egyezmény, hogy egy nemzetet, a mely erővel békés uton akar fejlődni, minden áron háboruba keverjenek? Ez legyen hát titkos tartalma az örökösök békét (ha nem is örök-békét) hirdető berlini traktátumnak? bizony, bizony, jó lesz el nem bízakodni a hatalmaknak ebben a mai dnyramitos korszakban!

Vigyázzanak a nagyhatalmak, mert Európa népei már megunták a nemzetekkel üzőt folytonos játékok, s ha Európa egyszer felalál óbredni, bizonyára nem lesz idő a gondolkodásra.

Hogy a berlini egyezmény fentartása inkább érdekelné a nagyhatalmakat, mint Oroszországot, azt csak orosz lapok mondhatják. A nagyhatalmak megmutatták azt, hogy mennyire érdekli őket azon egyezmény, Rumélia elfoglalásakor. A hatalmak a bevégzett tényt hallgatásukkal szentesítették, a mi arra látszik mutatni, hogy azoknak egyáltalában nincs kedvük bevégzett tényekkel szemben kardot rántani csak azért, hogy Oroszországnak egy kis tragédiát jelenetessenek. — Oroszország csak a lapjai utján szeret egy darab időt átjésztegetni, és a papiros-sárkánytól a többi hatalmak (a mint látszik) csakugyan megszokták ijedni; de senkise meg tovább egy-egy hosszúra nyuló jegyzék váltásnál! És ennek aligha nem maga Oroszország örül legjobban: mert bizony a fehér csár szónája sinezen valami jó rendben; különben bizonyára rég felhasználta volna a gyakran nyiló és folyton-folyvást megújuló alkalmat.

Az a sokat hangoztató frázis sem áll egészen, hogy Oroszország mentette fel a bolgár népet a török önkény alól. Nevezhette őt Bulgária felszabadítójának a Koburgot Bulgáriában fogadó Klement érsek, de a tény az, hogy Bulgáriát felmentette a Törökország-tól nyert, 1876. december hó 23-án kihirdetett (alkotmányadó) török fermán, a melyet pedig az oroszok bítottak, ha nagy áldozatok

árán is, egy rablókalandhoz hasonló háborúval meggyöngíteni.

Ha az aláíró nagyhatalmak nem akarják megérteni Ferdinánd bolgár fejedelem magatartását és a Bismarck gunyos bucsuzójára adott csattanós választ és nem hajlandók magából Ferdinánd fejedelem magaviseletéből mást magyarázni ki, mint a meghunyászkodást, akkor aligha nem csalódnak: mert a fejedelem is ösmer egy fejezetet a történet törvénykönyvéből; azt, a mely szerint gyáva népnek nincs hazája! — És ha már a kezébe ragadta a bolgár zászlót és bolgár nép vezetését, — akkor Ferdinánd sem legyen kevésbé merész elődénél, I. Sándornál! Hogy azután hol fog mindez végződni és hány beteg fejedelmet fog majd az orosz politika világra hozni, az persze még a jövő titka; de a titkot egyetlenegy öreg ember elhunytá bizonyára fel fogja deríteni.

Mert ha Németország népe respektálja is uralkodójának évszázados aggkorát, de hogy e magas életkort politikai iránytűnek fogadják el más népek és nemzetek is, még pedig jobblétük rovására, ebből aligha lesz valami. Ezt hinni és remélni absurdum. Most pedig úgy áll Európa ebben a fegyveres békében, hogy egyetlen ágyudörrenes képes lenne a földgömbből vérpatakokat elővarázsolni, mert a népek oda lesznek, vagy vannak már is kényszerítve, hogy radikálisab módon döntsék el sorsukat.

Jó lesz tehát ezt szem előtt tartva nem házilag kezelni a politikát, hanem a nemzetek és országok érzelmeit és akaratát is szem előtt tartani!

— Bulgáriából. Felhivatalos helyről meg erősítik, hogy Oroszország a hatalmakhoz in tézett jegyzékében kijelenti, miszerint nem tekint magat többé a berlini szerződés által megkötöttnek, ha a hatalmak Koburg hg. elismerése által nincsenek tekintettel a berlini szerződésre.

Ez az orosz jegyzék, úgy látszik, megtette hatását. Bécsből jelentik, hogy ennek folytán ki van zárva lehetősége annak, hogy monarchiánk elismerje az új bolgár fejedelmet, Bismarck hg. lapja, a Nordd. Allg. Ztg. szinten mindjárt megszólalt és kijelenti, hogy Koburg hg. eljárása ellenkezik a berlini szerződéssel és a hatalmak részéről nem számíthat elismerésre.

De mindezek dacára is csak papiros-titkozások, melyek dacára Koburg fejedelem eluralkodhatik akármeggidig. Az a kérdés hogy a hatalmak, tetteleges fellépés által, érvényt akarnak-e szerezni a berlini szerződésnek, de erre egy hatalom sem mutat kedvet. Akármelyik fogna ilyesmire nagyon könnyen felgyujthatná az európai háborút.

— Külföldi kormányunk Ferdinánd bolgár fejedelem megválasztását, mint a Bud. Korr. jelenti még semmikép sem ismerte el, vagy nyilatkozott az iránt, hogy el fogja ismerni, miután előbb a bolgár fejedelem megválasztását a szultánnak kell megerősítenie, mielőtt a többi hatalmak egyáltalában nyilatkozhatnak. Ennek dacára Burián osztrák-magyar konzul továbbra is Szófiában marad, a nélkül azonban, hogy újabb megbízatást nyerne. Feladata az lesz, hogy a mindenkori fennálló kormányval az érdekünkben fekvő érintkezést fentartsa. Gróf Kálnoky külügyminiszter Bismarck herczeggel csakis Friedrichsruheban fog összejönni.

— Külföldi hírek. Lipót király vasárnap Brüggeben a Breydel és Koniński szobrainak leleplezésénél lelkes beszédet tartott, melyben kiemelte, hogy minden szabadság a függ, tehát a belgák legyenek minden áldozatra készek honuk függetlensége érdekében. — A „Post” című berlini felhivatalos lap feltűnés keltő cikkeket közöl arról hogy a cseh izgatások Németország ellen kedvelenítő hatásuk — Katkoff lapja, mely oly hatalmas politikai tényező volt, gyökeresen átváltozik: ártatlan egyetemi közlönyvé — akarják változtatni, mely politikával nem is foglalkoznak. — A hollandi képviselőház ma feloszlík s az új választások szeptember 8-án lesznek. — A belga munkások kongresszusa Monsban tettelegességgel kezdődött, mert Defuisseaux hívei szét akarták ugrasztani a mérsékelt pártiakat; ez nem sikerült s aztán két külön kongresszust tar-

tottak. — Az orosz kormány elrendelte, hogy Orosz-Lengyelországban a zsidók csak városokban üzhessenek ipart és kereskedelmet; ingatlant sem birhatnak falun. — Wight szigetén egy francia nót fogtak el, kinél gyanus anyagokat találtak; azzal gyanusíták, hogy merényletet tervez Viktória királynő ellen. de kiderült, hogy a zok a gyanus anyagok nem robbantó szerek, hanem teljesen ártalmatlanok.

— A kereskedő ifjak congressusának második napján Békéssy Károly tartott felolvasást a kereskedelem magyarosításáról, melynek folyamában a következőket javasolja: 1. Mondja ki a kereskedő-ifjak kolozsvári congressusa, hogy a megjelent tagok erkölcsileg kötelezve érzik magukat üzleti körökben a magyar nyelv terjesztésére, a magyar államessze támogatására. 2. Kérje föl a kolozsvári congressus a magyar tudományos akadémiát, hogy egy üzleti használatra szánt magyar kereskedelmi műszót adjon ki. 3. Intezzen a kolozsvári congressus egy indokolt, hazafias felszólítást Magyarországot valamennyi kereskedőjéhez, az üzleti életben a magyar nyelv meghonosítására Deil Jenő az iparkamarákat szólítaná fel a szótár kiadására. Sándor József kimutatta hogy kereskedőink miú mulasztásokat követnek el a hazai iparcsikkek pártolása körül. Élénk tetszésű fogadott beszéde befejezésül indítványozza: mondja ki a congressus, hogy a magyar keresk. ifjuság a hazai ipar megismerése és ismertetése céljából, a maga társulataiban, tagjaiban, természetesen felszólítva az érdekelt iparosokat is, önmegadóztatást ró magára; fillérekből egy alapot terem, melyből ismertető forrásmunka megírására pályadíjat tűz ki s a legjobb munkát terjesztés végett sokszorosítandja. Az indítványhoz hozzászólnak Deil Jenő, Sigmond Dezső, dr. Berényi Ármin, Sztérenyi József, mire a congressus határozatilag kimondja, hogy a hazai ipar pártolását erkölcsi köteleességének tartja: egy ismertető munka megírására pályadíjat tűz ki s a művet sokszorosítva terjeszteni fogja, a hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz pedig kérdést intéz a kereskedő országos értekezlet összehívása érdekében A congressus elhatározza ezután, hogy a jövő évi congressust Kassán tartja meg. Bánffy János indítványát, hogy Sigmond Dezső, mint tiszt. elnök teygen lépéseket az országgyűlés előtt a vasárnapi munkaszünet törvényes szabályozása végett, elfogadják. A congressust ezután Sigmond Dezső rekesztette be.

A nagy nap.

Megkondultak ismét a harangok,
 Császár-király születése napján,
 Körmenetben felsőbb körök, rangok,
 Dics van minden vallás papján.

Nagy urnak a születése napja!
 A ki újja születik ezerszer,
 Valahányszor az adókat kapja
 Vagy véres csatákat ver fel.

Éljen is soká! Kétszer király az,
 Kit a népei szeretnek;
 Jó, ha Isten sok ily királyt támaszt,
 Míg a népek újja nem születnek!

... Mert a nép — az még nem született meg,
 Ezerszer kell annak halni
 Hogy szülésként új, dicsőbb életnek
 Szabadság-harcz diadalni!

Nagy uré harangosz, tömjén, felhő . . .
 A nép nézi — nagy halgatva,
 Nem ünnepelembert, csak ha megjö
 S közeleg már — Lajos napja!

„Uram Isten, könnyebbítsd a terhtünk,
 Ne ontassd ki harcban vérünket,
 Nyilvánítsuk szabadon az elvünk,
 A hon éljen — arra kérünk!”

Szép ima ez! De a mai napon
 Ugyan hol mondották?
 Ez az ünnep — akár hogy forgatom —
 Nem népként való vigasság!

Kossuth Lajos nevenapja . . . Óh ez!
 A nép napja lesz egészen,
 Az ima — jól tudom én — ott lesz
 Ünneplők szívében.

Nem e néhány templom lesz kitarva
 Kossuth Lajos nevenapján:
 Milliő sziv fényes templomába
 Zeng érte ima, szóllár!

Gili Balázs.

— A borjú vége A baka világ nagy öröme a „borjú” napjai, úgy látszik, megszámlálvák. Az új repetir-puskák ugy is az eddigieknél nagyobb terhet rónak a bakára, mert több töltést kell magánál hordania: ennel fogva könnyíteni akarnak a folszerelésen s a reform minden valószínűség szerint abból fog állani, hogy a „borjú” elmarad. Pótlására Moravetz Károly dragonos-órnagy kombinált ki elmés csomagolási módot s ezt a brucki táborban bemutatták a trónörökösnek is, a ki többféle próbát is végeztetett az új folszereléssel. Az érdekes szemle és kísérlet egy óra hosszáig tartott s jelen voltak a tábor összes tábornokai, törzstisztjei s vezérkari tisztjei. Az újítás lényege abban állana, hogy a katona egy hengeralakú vászon zacskóba csomagolná holmiját s ezt az ételes zacskóval együtt bele csavarná a koszoruba kötött köpenybe, melyet olyanformán hordana hátán, mint a mostani borjút. Csak hogy az új podgyász sokkal könnyebb volna s nem is feszélyezné a katonát mozdulataiban, mert két két szij elegendő volna az egész podgyász felkötésére. A lovaság folszerelésére Moravetz órnagynak szintén van reformjavaslata. Az újítás gyorsítaná a le- és folszerelést s megkönnyítené az etetést is, amennyiben a huszár kivehetné a zabot s etető zacskót a nélkül is, hogy a nehéz hadi folszerelés előbb le kellene emelnie.

A napról és a napfogatkozásról.

(II) Mint már említettük, a nap felületét folyékony izzó és szakadatlan ocean borítja, melyen számtalan gázból álló és a mért-földek százszázadra menő magas légkör nyugszik Zöllner ezen légkörnek nyomását 184 ezer athmosphérára, vagyis annyiszor nagyobb-nak becsüli, mint földünk légkörének nyomását.

Megismerkedvén a nap felületével, áttérhetünk annak melegéhez. A nap, mint Flammarion gyönyörű szavakban mondja, az egész bolygórendszerünkben előforduló minden munkának és mozgásnak egyedüli kutforrása; az ő vonzásának szálai tartják össze az égitesteket. A fenséges nap, az emberiség történetében mindig bámulat és istenités tárgya volt s ma bizonyára nagyobb mértékben mint valaha, mert a tudomány szemével tekintve őt, mindinkább meggyőződhetünk, hogy ragyogó sugaraiban rejlik ittlétünk végoka s az egész működő szervezet harmoniája. — Ö bolygórendszerünkben a sziv, melynek minden dobbanása visszatükröződik egy a legkisebb porszemecské rezgésében, mint a legnagyobb lángszűtő férfinak csodálatos szerkezettü — agyvelejében. Ennek a szivnek mindenik dobbanása eleven erőt szór maga körül mérhetetlen mennyiségben, a mely életet, örömet, szépséget és áldást terjeszt a körülötte levő világokra.

Az a meleg mennyiség, mely a Naptól hozzánk érkezik, alig teszi a Nap összes kisugárzásának 2300 milliommillió részét, a — többi a világűrbe sugárzik ki, hogy a távolabb fekvő bolygókat s más égi testeket is megvilágítsa, meleggél és étellel eláraszsa. — A Naptól évenként kisugárzott meleg Tyndall szerint azzal a meleggél egyenlő, melyet 17 mérföldnyi vastag és egész felületet elborító szénréteg elége eredményezne. — Milliő és milliő év óta tart a nap hevénke e ropant nagy pazarlása, anélkül, hogy historiai idők alatt hőmérsékének legcsekélyebb apadása lett volna észrevehető.

Lehetetlen, hogy ne vessük föl azt a kérdést: honnan pótolja a nap e rendkívül nagy veszteségeket és miféle kutforrás az, melyből tápláló anyagát fedezi? Ha a nap egő széntőmeg lenne, ugy már 8000 év alatt el kellene fogynia. De ha a nap így fogyott volna a legutóbb elmúlt 800 év alatt, akkor ezelőtt kétszer nagyobb átmérőjének, négyszer nagyobb hevitő erejének és 8-szor nagyobb tömegének kellett volna lennie.

De hát hova lett volna ez az elégett anyag? Mi azt sehol sem találjuk a világűrben; — csillagászaink már régen észrevették volna, hogy hol rakódik le és hol tömörül újra, mert hiszen meg nem semmisülhet! Az újabbkori tudomány határozottan bizonyítja, hogy a természetben sem az anyag, sem pedig a benne rejlő erő el nem vész, meg nem semmisül soha!

Talán azok a chemiai folyamatok idézik elő a nap melegét, melyek rajta oly óriási mértékben mennek véghez? Korántsem! — Sir William Thomson nagyhírű tudós, oly meggyőző — módon bizonyította be annak lehetlenségét, hogy állításához a legkisebb kételkedés sem fér; mert ha egyéb ok sincs, még mindig fennmarad az a kérdés, hogy hát honnan is venné ez iszonyu tömeg az elégeséhez szükséges oxygént? — Vagy talán azoknak a meteoroknak belezuhanása táp-

lajla emésztő tűzét, melyek rajonként körül röpdésik? — Nem. — Ha Földünk a Napba zuhanna, akkor csak 95 évig pótolhatná a Nap melegét; valamennyi bolygónak bezuhanása pedig csak 45 000 évre fedezhetné azt.

Mint látjuk, kérdésünkre eddig kielégítő választ nem nyertünk s mégis van egy igen talpraesett és tudnivalóságunkat teljesen kielégítő elmélet, melyet Helmholtz a világhírű berlini tanár állított fel. Helmholtz azon alapelvből indul ki, hogy minden test melegét fejleszt, ha összehúzódik; hozzávetve most már Laplace ködelméletét, — mely szerint t. i. naprendszerünk egy cosmicus felhőből keletkezett, — Helmholtz kiszámította, hogy a Napnak a jelenlegi térfogatára való összehúzódnásból oly hőnek kellett létre jönnie, mely egész tömeget 28 millió fokokra emelte — A Nap jelenlegi hőmérsékét (belsőjében) Zöllner 800 0000, Sorot 5 millió és Secchi 10 millió C. fokra becsüli! (Itt megjegyezhetem hogy a folyékony izzó vasnak hőmérséke csak 1600 C. fok.) Ezen, képzelt tehetőségünket messze felülmúló melegek egy része az évek milliárdjainak folyama alatt már nagyrészt kisugárzott a világűrbe; de a Napnak még folytonosan tartó összehúzódnásából új meg új meleg fejlődik, és ép ez az a kufforás, melyből a nap merit. Ha majd új millió évek lefolyása alatt a Nap tömege földünk jelenlegi sűrűségévé tömörül (jelenleg a nap sűrűsége csak 1/4-et teszi a föld sűrűségének) akkor ebből még oly mennyiség fog kifejlődni, mely képes lesz a nap melegét 17 millió évre fedezni. Bátran állíthatjuk tehát, hogy ez a hatalmas égitest legalább még 17 millió évtizedig ragyogni fog teljes nagyságában és világitani azoknak az utódainknak is, kik régen szerteszét hamvaink fölött, itt-létüknek örvendeni fognak.

Végül átérünk a napfogyatkozásra. A csillagos eg. tümenényei közt mindene setre a legnagyobb szerűbb a s legmagasabb a Nap teljes fogyatkozása. — Ha a napfogyatkozást kényelmesen akarjuk szemlélni, akkor e czéla gyertyaláng fölött tiszta üveglemez óvatosan bekormozunk s ezt tartjuk szeméik elé védelmül. — Az augusztus 19-iki napfogyatkozás csak részleges leend ugyan de ennél nagyobb ezen században Magyarországon nem lesz látható.*

Miképen keletkeznek a fogyatkozások és minők ama benyomások, melyek a teljes napfogyatkozás alkalmával általánosán nyilvánulnak.

Tudvalevő dolog, hogy az égi testek is árnyékot vetnek egymásra. Ezek körül ránk nézve a föld és hold árnyéka a legérdekesebbek, mert ezek idézik elő a hold és a nap fogyatkozásának egyszerű tümenényeit. Ha a hold a nap és a föld közé jut, úgy hogy a hold árnyéka a földre esik, akkor a földnek egy bizonyos részén nem látjuk a napot tehát ott napfogyatkozás van, — és ez csak ujholdkor lehetséges. Ha azonban a föld a nap és a hold között áll, akkor a földnek árnyéka esik a holdra és holdfogyatkozás van, — ez megint csak a holdtölte napján lehetséges. Nagyon természetes tehát, hogy a fogyatkozások egyáltalában csak akkor lehetők, ha a fentebb említett három égitest meglehetősen egy és ugyanazon egyenes vonalban f. kszik.

* Ama hajna-ban lefolyt napfogyatkozásról szóló cikket l. tegnapelőtti számunkban Szerk.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Hősnők.

— Irtá: Rimaparti G. Géza. —

A francia forradalom a történelem leg sötétebb lapjai egyikét tölti be.

E setét lapot lebentem fel, hogy rövid rajzát adjam a szülei szeretet és honszerelemtől lelkesített két ifju leány hősiességének, mely a csaták tomboló zajába, a harc vértől pirosított mezéjére ragadta mind a kettőt.

1789 évi május 5-én kezdődött a francia forradalom s fekezhetetlen fanatizmusával, sőt borzalmaival egy évtizedet tölt be, melyet a „Moniteur” méltán „az ualkodás mesterségének” nevez.

Gyász fátynak takarja e korszakot, melyet egyesek uralkodás vágya és feltűnés hajlászata keltett fel s idézett elő. Oly setét kegyetlenség jellemzi a milyennek létrehozására csakis minden nemesebb érzelmeiből kivetkezett kebel s fanatikus, felhevült agy képez. Nem volt ember az ember, verszópó vadállattá szörnyé változott. Lábbal taposta az erényt, bünt látott az ártatlanságban s ellene tört. Gyönyörre telt az áldozatok nézésében, kiket a gilotin elé hurcolt és kacagva, kéjjel emelte ajkaihoz az aristocrátia kiontott vérvével tett serleget, hogy azt megizelje. Megtagadta az istent, megvetette a vallást s helyébe az ész vallását hozta; temploma a Notre-Dame lett, és oltárán istennő gyanánt egy felsétt szűz néző állt — meztelenül. Szentje csak egy volt: a gilotin. Ezt imádták, ennek éles bárdja alá hordta ezrével az áldozatokat. S e pokoli gép — mint Asztoroth izzó toroka — fáradhatatlan emészté áldozatait.

De dacára annak, hogy rövid idő alatt ezeknek vétért ontotta ki, akadtak olyanok kik lassan mondják működését. Minél több áldozatnak gurult feje a vérrrel itatott verpad deszkáira, annál kinzőbb, annál égetőbb volt

* Lásd: Sendrői Asszalai József Pikán: vázlatok az élet s történelemből.

A csillagvizsgálók már az ókorban is megtudták jövendőlni a fogyatkozásokat, de csak az által, hogy sikerült nekik megállapítani, miszerint a fogyatkozások 9977 hold hónap mulva, majdnem teljes pontossággal ismétlődnek.

Azon benyomás, melyet a hirtelen sötétség és a hőmérsék rohamos apadása a teljes napfogyatkozás alkalmával az emberekre gyakorol, mélyen megrázkólat és borzalmas. Néhány nagyobb csillag feltűnik az égboltozatán, de a tárgyak fakult színezete oly aggályosan hat kedélyünkre, hogy a végítélet napját véljük közeledni.

A művelt ember, ki még csak az imént csevegett, elhallgat s ámulva szemléli az idegenszerű látványt, komor s megmagyarázhatatlan leverő érzés nehezedik kedélyére és nem minden szorongás nélkül várja a tümenény végét! A tudatlan emberek és a gyermekek, rettegve, sírásra fakadnak. Az állatok kivétel nélkül elborzadnak; az igában levők megállanak s helyekből ki nem mozdíthatók; a csordákban levők egymás mellé tolonganak, mint-ha védelemre készülnek. A lovak reszketnek horkolnak, s gyakran erősen megizzadnak. A kutya borzongva összehúzódik, gajdája lábait mendedéket keres: s ha még oly ehes is nem nyul az ételhez. A madarak leszállnak a földre s rendkívüli nyugtalankodva egy helyen vesztegelnek vagy a sziklák repedéseikbe vonulnak; a vízi madarak pedig száztára menekülnek. Az éjjeli madarak sutjából kiröpülnek, a fecskék és a galambok elkabulva falkába ütődnek s földre hullanak. A kisebb éneklő madarak azonnal elnémulnak, sőt a rettegéstől gyakran halva összerogyanak. A hangyák és méhek mozdulatlanok maradnak. Még a virágok is becsukódnak s leveleik sátni ár leereszkednek, — de a legelső fényugár megjelenésével az ember heves örömkiallításban tör ki a madarak élénken csieseregnek a lövő fegyver s a hangya és a méh egyenesen hazafelé siet. — minden szerves lény egyszerre felvidul, mert az élet, a szép élet visszatért a földre!

HELYI HIREK.

* A király születés napjának évfordulóján ma d. e. isteni tisztelet tartották a különféle hitefelekezetek templomaiban, melyen a városi megyei és katonai tisztikar nagyrésze részt vett. Pontban 8 órakor kondultak meg az összes harangok, mire az egyesült vármegyei és városi tisztikar a nagytemplomba indult, melyben az alkalmi imát Kovács János r. lelkész tartotta, innen a Szent-Anna-utcai kath. templomba indult, hol főt. Szakszó Rezső kanonok-plebánus és kispapost ur az összes papság fényes segédlete mellett misét szolgáltatott. Innen a közönség egyrésze az ugyanazon utcán levő zsinagógába ment. Itt Bárány Sándor rabbi mondott szép alkalmi beszédet. Az ünnepélyességekkel a díszöröget honvéd huszárság és honvéd gyalogságból alkotott díszszázadok teljesítették, miután a közös hadseregbeli ezredünk Aradon van. Két órakor a prépost ó nagysága ad fényes ebédet, melyre egy a polgári, mint a katonai notabilitások hivatalosak.

* Katonák brutalitása. Az ezen c. im alatt lapunkban többször szellettetett katonai botrány ügyében, a polgári hatóság által vezetett vizsgálat véget ért. — A vizsgálat kiváló lel-

kiismeretességgel Mészáros Kálmán mezőrendőrkapitány végezte, ki tegnap a vizsgálati jegyzőkönyvet Cerlyen ezredesnek, kézbesítette. Az ezredes ur azon megnyugtató nyilatkozatot tette, hogy ebben az ügyben — olyan elégteltel fog szolgáltatni, melylyel meg lesz elégedve a megsértett társadalom. A tettesek, kik már is ismeretesek, hadbíró-ság elébe fognak állíttatni. E tettesek egyike káplár. Reméljük, hogy a kórház és Gilányi-kaszárnya környéke ez-uttal már nem lesz szemérem sértő és tulajdon pusztító kihágások színtere és óhajandó lenne, hogy a mi hatóságunk is tegyen valamit a „Halt wer da“—üvöltések megszüntetésére. Vagy a Gilányi kaszárnya előtt álló órkedveért német grammatikát magoljon mindenki, a kinek arra van dolga? A ki nem tud németül válaszolni azt — lelővik.

* A szőlők vizsgálata. Guzman Dénes min. biztos tegnap este városunkba érkezett, s ma délután megkezdte a debreczeni szőlők vizsgálatát, melyen jelen lesznek Rab László gazd tanácsnok és Mészáros Kálmán rendőrkapitány.

* A nagyváradi főtűzsdé elnyerésére vonatkozólag tegnap tartották meg az árlejtést Debreczenben. A benyújtott 27 ajánlat közül a legelőnyösebb Krugstein Izidor és társa nagyváradi cégé volt.

* Építkezés. A helybeli nagy-takarékpenztár palotája a főtéren valóban mesés gyorsasággal emelkedik. Tegnap már beállították azokat az oszlopokat is, melyek a földszinten leendő kávéház boltzatát tartják. A három oszlop carrari márványból van faragva s egyik-egyik 92 mázsa súlyú.

* A sorsjegyekkel való szabadalmazott zaklatás már valóban oly mérvet öltött, mely kezd tételtelenné válni. — Altlakert egylet, lötenyészött társulat, szegedi ekkleziia, Kincesm sorsjegy — s az ég tudja mi mindeuféle czímen lettek elárastva azon szerencses — boldogtalankok, kiknek ezen bármely schematizmusban feltalálható. S még az csak hagyján, hogy a postai küldemények átvétele s visszaküldözgetésével járó kellemetensegeknek megszakítás nélkül áldozatai vagyanak, s hogy ily módon postahivatalainak jövedelmén érzékeny csontkítás ejtetik, mert minden ilyes küldeményre — 2 krt porto mellett — tiszserányi baj van, mint egy 5 kros bolyegű egysz. levelel; — hanem legújabbban azt az impertinentiát követi el némelyik efféle sorsjegytulakáló egylet, hogy ügy. felszólítással — 1 frt 05 — krlévdíj mellett — és perrel fenyegeti még azokat is, a kik kellő idő ben retournizáltak a rájuk czimzett sorsjegyeket. — Felhívjuk a hatóságok figyelmét, lépjenek erélyesen közbe s óvják meg a további zaklatá-orkt a közönséget, melynek érdekeit minden irányban védeniök kell.

* A vadász társulat tagjai felhivatnak arra, hogy vadászjegyeiket Pajer József pénztárnok urnál, a társulat színyomatai bélyegzőjével ellenjegyeztessék, mert a vadászatra felügyelő szemelyzetnek utasításul adatott, a le nem bélyegzett jegyekkel vadászokat a vadászhatban megakadályozni s mint orrvadászt bejelenteni. Társulati tagok ily

esetben 1 frt. büntetést fizetnek. Az elnökség.

* Egyházi közgyűlés. — Az ágost. hitv. ev. egyház f. hó 21-én azaz vasárnap d. e. 11 órakor az imateremben (Várud-utca 2087 sz.) egyh. közgyűlést tart, melyre a hívek tisztelettel meghívhatnak. — Tárgy: Jelentés az iskola 1886 — 7 állapotáról s a tanítóik állandósítása. Az elnökség.

* Az ártézi kutatásánál az utolsó hét alatt következő rétegek találtak: 246.32 méter mélységben, igen tömör barna agyag, kevés kék agyaggal; 247.39 m. vize nyós szürke agyag kevés kék agyag gubók-kal; 248.15 méter zölde szürke agyag; 249.36 m. sovány kék agyag rozsdabarna foltok-kal; 250.14 m. ugyanaz tömörebb. 251.77 m. rozsdabarna tömör agyag; 252.70 m. Zölde barna vizes agyag.

* Szerencsétlenség a színházban. Nagyváradon vasárnap este, a színelőadás első felvonása után pár percczel nagy zavart idézett elő a közönség körében az a hír, hogy valaki leesett a zsinór-padláról. S valóban a hír nem hazudott. Keresztési József, diszító a zsinór-padlason egy függőnyt akart megigazitani, de azt a zsinór-padlason levő folyosóról nem érte el. Átlepte tehát e folyosó kerítését s egy gerendára ment át. Eközben azonban megcsuszott és hét méter magasságból lezuhant a színpadra. A rémület pillanatnyi hatása után azonnal segélyt nyújtottak a szerencsétlenné, aki testét, de különösen fejét súlyosan és veszélyesen megsebesítette. Dr. Bodor, színházi orvos intézte desére Keresztésit a biharmegyei kórházba szállították be, hol állapota azóta jobbra fordult.

* „Myosotis” ékszeres! Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Lófkovits Arthur és társa cég által, mai számunkban hirdett „Myosotis” ékszerre; a melynek meglepően kedves s izlésteljes kiállítása s olcsó ára, magának a legnagyobb elterjedtséget fogja biztosítani.

* Egy nő Angolhonból. Angolhon nyugati részében Devonshire grófságban él Clements Mária egy érlelmes és szorgalmas nő, kinek szervezeti betegsége és végre eből való gyors kigyógyulását minden nőnek érdekében áll ismerni. „Egy nagyobb gazdaságban” — így eszeli — „voltam alkalmazva. Tulságos munka következtében fejfájást kaptam, követte halálos gyengeségtől és gyomorbetegségtől, míg végre képtelen voltam bármily táplálékot vagy italt magamban tartani. Kényserrel voltam számos hétig ágymat őrizni. Nyugalom és pihenéstől javulni ismét munka után néztem, de csakhamar heves fájdalmat érztem oldalamba, mely kevés idő mulva egész testemben elterjedni látszott és mi den tagomban lüktetett. Ezt köhögés és lélegzés nehézség követte, úgy hogy végre már nem bírtam magamat s másod íz en is agyba estem, mint gondolom utójjára. Ismerőseim mondták, hogy vigyázzam immár köhögés van s nem elég tovább csak addig, míg a fák újra feleznék zöld tavaszi díszököt, Ekkor történt, hogy egy Shaker rőpirat jutott kezemhez. Kértem anyamát, hozza nekem egy üveg SIA-KER EXTRACT-ot, melyet én az utasításához képest híven kezdtem szedni; még felém sem vettem be és máris javulást éreztem állapotomban. Utolsó betegségem 1883. Junius hó 8 án kezdődött és augusztus 9-ig tartott, midőn Shaker-extractot kezdtem szedni. Igen kevéssel ezután már képes voltam könnyebb munkák végzésére. A köhögés felhagyott és nem szenvedtem többé lélegzési nehézségben. Most immár tökéletesen meggyógyultam. És oh mily boldog vagyok! Nem találom szavakat hálám kifejezésére, mit a Shaker-Extract iránt érzek. Meg kell jegyezmem, hogy kerüljenek orvosai óva intettek a népet ezen áldásos szer használatától, azt a mondván, hogy az nem tesz jót és hogy a Shaker rőpiratok számos ember romlását fogják okozni; és ime most én épen ezen szernek köszönöm egészsémet. A rőpiratot kölcsönöztek elővásár végett

Senki sem állta útját Az örök tehetetlenül, elbűvölve állának anyai szépség s fájdalom láttára. Megtört atyja mellé ugrik s keblére borul.

Diadalordítás reszketteti meg a levegőt, az ifju lény bator tetteivel egy pillanat alatt meghódítja az egész tömeget s ez ujjongva kegyelmet ordít. Ujjongó csoportok rohannak hozzá s körülveszik. Sokan magasra emelt serleggel köszöntik a leányt s miután ittak belőle neki nyújtják azt. S ő nem irtózik tőle, szeme atyján csung, míg ajkához emeli a serleget, hogy megdedvesítse ajkait az aristokratia kiontott vérvével, melylyel a serleg töltve volt.

Aztán felkarjával körül öleli atyja nyakát s a nép rivalgása közt elisét.

Borzalmas példánya volt ez a gyermeki szeretetnek s könnyeket csalt meg a bakó szemébe is.

A mély ragaszkodás, a szeretet e példái örömmel osztották meg a börtönt, a kínzó szenvedéseket; készek voltak mindennek elkövetésére, hogy szeretettöket megmenthessék, s ha ez nem sikerült megoszták vele a borzalmas halált.

De kiknek keblét a szív neme.ebb érzelme — a hazaszeretet emelé, s egyesült a szülék, felebarátai szeretettel, azok megvetve a halálfélelmet, a harc tomboló zajába rohannak s hőskölk lesznek.

Sokan vannak ilyenek, soknak őrizte meg emlékeit a történelem, de még nagyobb azoknak száma, kikről csak egyes vidék s néhány ember beszél.

Két ily hősnőről akarok röviden megemlékezni Rövden azért, mert egy fekete vonal (a tárczák rovattja), mely soraim felett elvonni korlátok közé szorít.

Belgium legvégső határában, Montagneban lakott az öreg Fernig két leányával: Theofilia s Feliciaival.*

A francia forradalom kitörésekor érte el mindkét virágzó ifjúságnak legszebb tavaszát.

* Lásd: Buch für Alle, 1878. T. Arndt. — Dei Heldinen in francóisissen revolution.

vérszomjuk. Gyorsítani kellett működését, vagy módot találni szomjuk ellátására. S e pokol szövetkezetjeinek a sátán jött segélyére; borzalmas, iszonyú tervekét suttogva nekik.

Javogues a conventnek szemére hányja a gilotin működésének lassúságát s javaslatba hozza, hogy naponként háromszáz foglyot állítsanak a grenoblei síkra és olmot öntessenek fejükbe, vagy tömegekben lövessék agyon.

És a conventben nem volt ember, ki ellene szolt volna, e borzasztó terveknek, tetszéssel fogadták, sőt — ha lehetséges — még iszonyúbb tervekkel járultak hozzá!

S a gyilkolások tovább folytak. Eltompult a gilotin bárdjának éle, közzörülni változtatni kellett naponként; veríték gyöngyözött a bakók homlokán, s lankadtan hulltak alá karjaik, de a convent nem fáradt el a halálos ítéletek hozatalában s hirdetésében. Azonban a bűn megtorlatlan nem maradhatott.

A nemesis felemelte sújtó karját, s megkezdődött a bűn bünhődése. A rémuralom előidézői: Marat, Danton, Desmoulin, Robespierre, Saint, Just, velők az embertelen orléáni herceg s még sokan áldozataik sorsára jutottak.

Ugyan az a bárd oltotta ki éltokeket mely alá anyai áldozatot kergettek.

S e borzalmas közepette mégis anyai példával találkoztunk a hősiességnek, melyet a hazaszeretet lóriaként von be fényével.

Chimot Mária öszfűrtjeitől megfosztott fejét nyugodtan fekteti a gilotin bárdja alá, erőt merit a tudatból, hogy élete árán meg menti öreg gadjáját, Cordei Karolina kedvese meggyilkoltatásáért dófi törtét a véreb Marat szívébe s kacagva lép a verpadra, hogy meggyilkolt kedvesével egyesüljön a tulvilágon. Danton és Desmoul ust neik az utolsó pillanatig nem hagyják el; velők lépnek a verpadra s örömmel, odaadással osztják meg a halált, mint a női büség és szeretet mintaképei. Mely szerelmök elosztalta férjeik lelkére boruló vak homályt, melyet a fanatizmus borított azokra, megismertették velők a kegye-

lem becsét, de — későn. Rolland asszony megvetéssel büszkén tekint biráira s bátran lép a verpadra. Sombreuil szép leánya önként kiseri börtönébe, hogy megdedítse a keserv órait, hogy vigaszt öntsön az atya csüggedő lelkébe. Midőn látja, hogy atyját meglepték szomorú gondolatai, hozzá simul, ölebe ül, s körül karolva nyakát, beszédes piros ajka oly édesen cseveg a szabadságról mely rajok vár, hogy az öreg efeleddi kétségbeesett helyzetét s reményli, hogy a convent visszaadja azt.

De csakhamar elűnt a szép remény csalóka fénye. A convent gyorsan meghozta az ítéletet és ez — halálos volt. Sombreuil némn, fájdalmas lemondással vette s mig végső útjára készült, addig kétségbeesett leánya megmentésén gondolkodott.

E gyenge lény szembe akart szállani a forradalom hiénáival, hogy kiragadja körmeink között atyát, hogy megtartsa az életnek szeretetésnek.

Midőn rozsdás sarkaikban megnyílt a börtön ajtaja s megpillantá a poroszok vad arczát, kétségbeesetten kapaszkodott atyjába, de ezek kíméletlenül löktek el s megragadták az atyját, hogy a vesztőhelyre kiserjék.

A leány lábaikhoz borult, körülkarolta térdéiket, kért, könyörgött oly megindítóan, oly meghatón. S a príbékek vad lelkeben mint-ha könyörületnek, a szánalomnak egy észrevételül hátramaradt paránya lobbort vetne, megrendültek.

Kíméletesen választák el ujra atyjától s fölvezették a setét börtönből a napfényre, a zajos, nyüzsgő utcákra, hol magára hagyták, mig atyját a vesztő helyre kiserítették. A lányon egy pillanatig dermesztő csüggedés vett erőt. De a gondolat, hogy atyjának élete forog veszélyben, kétségbeesett erőt öntött idegeibe, örülként rohant a sürű néptömegben keresztül a vesztőhely felé, melyet a forradalom ujjongó tömege vett körül. Keresztül törté magát e tömegen s az örökhöz ér, kik gyűrűkét veszik körül a verpadot. Midőn atyját a hóhérok kezei közt látja eles fájdalom metszi át szívet s kétségbeesetten felkiált. Aztán felrohan a verpadra.

s a bírtok... jart be... szenvedő... közönséget... Egy asszon... monda, hogy... számos orv... rajta segíté... és Seigel-l... az előbbi... hogy élte... tot vett és... az emberek... gyulását. E... hogy az en... többé orvos... Seigel-labd... ágyukat ör... meggyógyul... ki vizen va... az ágyat sz... vedven oly... Nem volt ol... fordult vol... hasztalan f... teni Midőn... lotuk, mind... ban a Shab... életét és m... templomba... denki bánu... már évek... hálával visé... jóságá irán... Egy... Seigel-labd... Budapest... társában s... kapható. D... Nándor és...

b u z a f... mivelesi... jainkat, h... kerületből... várható v... nyairól v... gyenek. A... ján a vár... a követke... szoruló... menyiség... 40 74 mil... igen fogu... konzul —... ország ist... nára, mi... tömegekbe... vetési jel... tus és sze... beralított... buzaterm... jebb 90 m... 125 millió... tehát 35... metország... a bevitelé... mázsára t... dnczára 2... szorul —... mintegy h... szorul, d... orosz buz... gendél fo... Ausztria... mégis mi... bevitelere... gátalt. —... Egyesülz... sokkal gy...

Levette... pajzsáng... fenségéve... A... nem kerü... bekés la... minden a... ki besziv... tagne bel... kok táma... kakkal l... polgártár... Nem... kult s f... választat... A k... Gy... czia forra... csapatáva... Nap... pogást, u... mas képe... ben atyo... Szor... reszkető... nánál e... mint roj... atyánk k... is nincs... hányzor... el; lelke... Ugy szer... —... czia; —... csaknem... nek felet... jölétért... rem a fe... den érzel... szeretetn... homlokot... —... alkottato... lia lassu... nek szüle...

s a birtokomban lévő miniegy 6 mérföldnyi területet járt be kézzel-kézre. Tiennyolcz mérföldről jönek szenvedő emberek elkérni azt tőlem, hogy azután gyógy-szert vegyenek, tudván, hogy én egészségemet annak köszönhetem, biztosan hívén, hogy jó nton járnak. Egy asszonyt ismerek, ki már a halál révén állott, s mondá, hogy semmikép sem tud magán segíteni, habár számos orvos tanácsát vette is igénybe, egy sem tudott rajta segíteni. Én beszéltem neki a Shaker-extractról és Seigel-labdacsokról, melyek nagyban elomozdák az előbbi hatását, s mindkettőt nevével felírtam neki, nehogy eltévedjék. A tanácsomat követve Shaker extractot vett és ime most a legjobb egészségnek örvend s az emberek messze földön bámulják csudás felgyógyulását. Ezen két szer oly sikert aratott vidékünkön, hogy az emberek ezt mondják, nekik már nincs is többé orvosra szükségük, ok csak Shaker-extractot és Seigel-labdacsot vesznek. Kiszívnyben szenvedők, kik agyukat őrizték és ujjakat is alig bírták mozgatni, meggyógyultak általa. Kerültek el a székletben volt egy leány, ki vizen való átmenetkor meghalt és öt évig nyomta az ágyat szorulás és közsvényes fájla-makban szenvedvén oly mérvben, hogy már öngyilkosságra gondolt. Nem volt orvos a szomszédos kerületben, kihez ne fordult volna segítségért a szegény leány anyja, de mind hasztalan! Kijelenték, hogy nem áll hatalmukba segíteni Midón a lélekvaltság haragot megköndülni halottuk, mindig azt gondoltuk, ez már neki szól, azonban a Shaker extract és Seigel labdacok megmentek életét és most már oly egészséges mint bárki más, templomba jár és minden mezei munkára képes. Mindenkéül midón ötöt kint járt láta, tudván, hogy már évek óta nyomta az ágyat. Manapság legmelyebb halálával viseltetik irántam a Shaker-extract és Isten jósa iránt. Clements Mária.

Egy üveg Shaker-Extract ára 1 frt. 25 kr. egy Seigel-labdacs ára frt 50 kr. Magyarországi források: Budapestben, király-utca 12. szám Török J. gyógyszer-tárházban s általa az ország minden gyógyszer-tárházában. Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil, Gött Nandor és Balazs Ödönél.

Közigazgatás.

— A világ buzatermése és buza fogyasztása 1887 ben. A földmívelési minisztérium fölszólítja külföldi konzuljainkat, hogy azokból az országokból, illetőleg kerületekből, melyre tevékenységük kiterjed, a várható termésről és az ország netaláni hiányairól vagy fölöslegéről mielőbb jelentést tegyenek. A jelentések beérkeztek és ezek alapján a várható buzatermésről és fogyasztásról a következő képet nyújthatjuk: A bevitelre szoruló államok közül Anglia buzatermése mennyiségre nem nagy, behozatali szükséglete 40 74 millió hektoliter: „Ha az árak nem igen fognak emelkedni — jelenti a liverpooli konzul — annak oka főleg az, hogy Franciaország ismét magasabb vámost vetett a gabonára, minek következtében a buza nagyobb tömegben szállítatik Angliába. — Az orosz vetési jelentések kedvezőtlenek, mégis augusztus és szeptember hónapokra 140 angol gőzös bereltett gabonaszállításra.” — Franciaország buzatermése győnge, középszert; 85, legfeljebb 90 millió hektoliter; szükséglete mintegy 125 millió hektoliter, a behozatali szükséglet tehát 35 millió hektoliterre tehető. — Németország buzatermése jó közepnek ígérkezik, a beviteli szükséglet mégis 5-6 millió méter-mázsára tehető. — Svájc kitűnő buzatermése dhezára 2-6 millió mázsa buza bevitelére szorul. — Olaszország jó buzatermése dacára mintegy hét millió hektoliter buza behozatalra szorul, de a konzulok jelentése szerint az orosz buza olcsóságánál és megfelelő minőségénél fogva kisorsítja a magyar búzát. — Ausztria jó középszertű buzatermésnek örvend, mégis mintegy 7-8 millió hektoliter buza bevitelére szorul, melyet Magyarország szolgáltat. — Az exportáló államok közül az Egyesült Amerikai államok ideai buzatermése sokkal győngebb, mint remélték, úgy hogy ki-

vitelre csak 35-36 millió hektoliter buza jut. — Kanada kivitelét mintegy 3-5 millió hektoliterre becsülik. — India buzatermése ez idén győnge. Sőt tekintetbe véve konzulunk jelentését, mely szerint a köles és gramm (babféle) termés rosszul tört ki, e vetemények pedig a közép föledeletet képezik, minek folytán a buza fogyasztás magában az országban fog emelkedni, India kivitelét az idén alig tehetjük többre 7-7,5 millió mázsnál. — Ausztrália buza kivitelét, mint rendszeren 2-5 millió mázsa becsülik. — Oroszország buzatermése egy-két vidék kivételével általában kielégítő lesz és mintegy 90 millió hektoliterre tehetjük, melyből azonban kivitelre csak 26 vagy 28 millió hektoliter számíthatunk. — Románia buzatermése mintegy 8,5 millió hektoliterre tehető, melyből a kiviteli mennyiség 4-5 millió hektoliterre becsülhető. A vámbáboru folytán azonban a buza csak nagynehezen exportálható. Magyarország buzatermése 46-47 millió hektoliter, melyből mintegy 14 millió hektolitert nyitva kivitelre számíthatunk. Ezekből az adatokból kitűnik hogy az ideai buzatermés az egész világon jóval kisebb, mint az előbbi évek termései. A bevitelre szoruló államok szükségletét a kiviteli államok ez idei terméséből alig tudták teljesen fedezni. Tudjuk, hogy a véltám-rendszer dacára már az évenkénti népesség szaporulata következtében a buza fogyasztás nem kis mérvben emelkedik. Ebből bátran következtethetjük, hogy nemcsak a buzaüzletben fordul átálland be, hogy a kereslet élénkebb lesz és a buza teljesen megokolatlan elértéktelenítésének elejét fogja majd venni.

— „A tiszaszabályozás alaphibája és gyógy módja.” Ezen Magyarország kanaanját és ezzel együtt egész hazánkat rendkívül érdeklő, mert etetővé vált életkérdést tárgyaló röpirat megjelent Nagyváradon. Irta: Patkó György. A röpirat a tiszaszabályozás végzetes alaphibáját bírálva, ismereti azon veszélyes jövőt, minőre a gyökeres orvoslás elmulasztása esetében el kell készülnünk. A megtörtént és észlelhető hatásokból kerülhet-e logikával levont súlyos következmények. Égyszerű az ajánlott óv, jobban mondvá gyógy-mód, az ügy egészen új, még eddig figyelembe nem vett oldalát tünteti fel, egyúttal megegy-foliatlanul kimutatva, miszerint a tiszavidek okvetlen beálló végpusztulása ellen, az ajánlott gyógymódon kívül, segítség éppen nem létezik. A hosszú éveken át szerzett személyes tapasztalatok és tanulmányok alapján írt röpirat rendelhető Hígel Ottó könyvkereskedésében Nagyváradon. Ára 30 kr. mely összegnek előleges beküldése után, a füzet bérmentve küldetik meg.

Törvényeszk.

— A postapöre. A királyi kuria a napokban ismét egy érdekes pörös kérdésben ítélt. Egy vidéki kereskedő 236 frt 56 krt küldött egy pénzes levélben Budapestre, de a levélhordó nem adta a címzettnek saját kezébe a levelet s ennek következtében a címzett nem is kapta meg a pénzt. A feladó erről csak hat hó múltán értesült és akkor sietett a postakincstár ellen. De a járásbírósg elutasította, mert a pénzt hat hó múltán reklamálván elvesztette kárterítési igényét. A királyi tábla s a kuria azonban másképp ítélték. E szerint a postának fizetnie kell mert igaz ugyan, hogy a feladó elkésett a reklamáció-

val, de káriéri ési jogát a postaigazgatóság maga akkor is elősmerte.

Apró cseprő.

Angyalok k zsebkendője. A kis Róznak nehogysem fér a fejébe, hogy a jó angyalok oly kevés ruhát viselnek. Egy szer hosszas gondolkodás után azt kérdi a mamától: Kedves mama, mondd meg nekem, hová teszik el az angyalok — a zsebkendőjüket?

Van kies szőlőm, van aranykalászal Biztató földem; szerett szabszág Lakja hajlékom. Kegyes istenim! Kérjek-e többet?

Vessen a végzet valamerre tetszik, Csak nehéz szükség ne zavarja kedvem: Mindenütt boldog megelégedéssel Nézek az égre! Berzsenyi Dániel.

Pulykák, mint szőlők megmentői. Említettük, hogy a dunavesseli szőlőkben egy új, ismeretlen rovar kezdte pusztítani a szőlőtekeket. Felküldtek belőle több példányt a földmívelési minisztériumba, hol az ismert „anomala vitis” növénypusztító rovar egy fájának konstátálták. E kártekon rovarok gyökeres irtás módja eddig még ismeretlen. Jó sikerrel alkalmazhatók a pulykák, melyek a meglepett szőlőkbe bocsátva nagy mennyiséget pusztítanak el belőlük.

Jobb ha az emberek oda nyilatkoznak, hogy hátszór többet érdemelt volna, mint ha a búcsúcsok gúnyosan jegyzik meg: Hát ez a bolond, hogy jutott hozzá?

GÖCKINGK.

— Hamarabb szőlő volna. Tudod hova megyek a nyáron fürdőbe? Marienbadba. Jer oda te is Gizella.

— Jaj, lelke, nagyon sajnálom, én már nem mehetek oda, mert már mondtam a férjemnek, hogy a mellem fáj... hát — valószínűleg Gleichenbergbe megyünk... mi-ért is nem szóltam hamarabb?

SZEKESZTŐI POSTA

K. V. urnak helyben. — Az „Erdőben” cz. tartalmaz néhány erőteljes részletet, van benne néhol hangulat és szerzője tud színezni is: azonban el van nyujtva, technikája hanyag; éle jelenlételem s itt-ott merő prózává lapul. — A „Grachusok anyja” semmiben sem tér el az ismeretes mondától, de nem lep meg sem feldobozásával, sem új felfogással. — Az a pártlan-nak alapszemléje érdekes volna. Buzdítjuk.

Halottak. Az ellentét oly halványan van kitüntetve, hogy az ember csak sejtje a két halottat. A kidolgozás is győnge, Ettől a kéztől már csak jobbat várunk!

Felölös szerkesztő Gáspár Imre. Kiadó Kutas Imre.

8924. sz. K. u. 1887.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kir. ügyészség közhírré teszi, hogy a debreczeni központi, egy a h.-bösszörményi, h.-nánási, h.-szoboszlói, derecskei és p.-ladányi kir. jbirósági fogházakban letartóztatott, átlag 180-200 főre tehető foglyok és raboknak 1888. évi január 1-től december 31-ig terjedő egyévi élelmezése iránt 1887. évi szeptember 9-ik napján d. e. 9 órakor zart írásbeli ajánlatokkal egybekapcsolat nyilvános árlejtés fog tartatni.

A vállalkozni kívánók 860 frt bántpénzt tartoznak letenni s a zárt ajánlatok ugyanannyi bántpénzzel ellátva az árlejtésre kitűzött óráig fogadtnak el.

A kikiáltási ár egy adag főtt ételre 9.64 kr., — 56 dekagramm kenyérre 5.60 kr., együtt: 15.24 kr., a betegek részére kiszolgáltató étadagok ára, valamint a bővebb árlejtési feltételek a kir. ügyészségnél (Nagy-csapó utca 335. sz. a.) a hivatalos órák alatt megtehető.

Magyar kir. ügyészség. Debreczen, 1887. aug. 15.

POYNÁR, kir. ügyész.

Vaskereskedés eladás.

Debreczenben, a főpiacson egy jó forgalmu, egy részlet — mint nagybani eladásra egyirant felszerelt vaskereskedés megvételre ajánlatik. Az üzlet a város forgalmi központján létezik, — a bolt és kapcsolatos raktárhelyiségek bérleti joga több évekre biztosítvák. Értésítést nyerhetni:

Szepessy Antalnál.

ÚSZODAI ÉRTESÍTÉS.

A debreczeni úszodában az első tanfolyamot befejezett nő- és férfi-növendékek e hó 20-án fogják, a vizsgáló bizottság felügyelete mellett, az uszási nagy próbát letenni, s mindazon növendékek, kiket a bizottság szabad uszókknak nyilvánítani fog, részökre az uszási oklevél kiadatik.

A nők vizsgája szombaton délelőtt 10 órakor fog megkezdődni. s ezen vizsgára csupán a női vendégek, szülők és rokonok jelenhetnek meg.

A felszabadulandó női tanítványok névsora a következő:

- | | |
|----------------------------|--------------------------------|
| 1. Mayer Adél k. a. | 8. Szikszay Gyuláné asszony, |
| 2. Fenyvessy Gizella k. a. | 9. Jablonczay Ilona k. a. |
| 3. Katz Lajosné asszony, | 10. Jablonczay Gizella k. a. |
| 4. Kiss Irén k. a. | 11. Csanak Irén k. a. |
| 5. Hegedűs Paula k. a. | 12. Benyács Emilné asszony. |
| 6. Varga Vilma k. a. | 13. Weinberger Margit k. a. |
| 7. Jónász Szeréna k. a. | 14. Otrokocsi Végh Vilma k. a. |

Az uszási nagy próbát a legjobb sikerrel letett női tanítvány egy szép virág csokorral lesz kitüntetve.

A férfi tanítványok nagy próbája szombaton délután 3 órakor veszi kezdetét.

A nagy próbára jelentkező tanítványok névsora a következő.

- | | |
|------------------------|-----------------------|
| 1. Szép Lajos ur, | 14. Biok Zoltán ur |
| 2. Berger Vilmos, | 15. Fenyvessy Zoltán, |
| 3. Karczag Vilmos, | 16. Varga József, |
| 4. Balogh Ferencz, | 17. Turay Frigyes, |
| 5. Emerich Arnold, | 18. Fehér Emil, |
| 6. Máyer György, | 19. Haselmayer Béla, |
| 7. Kardos Béla, | 20. Dragota Miklós, |
| 8. ifj. Kardos László, | 21. Piribauer Dezső, |
| 9. Falk Armin, | 22. Szép Kálmán, |
| 10. Löffkovicz Arthur, | 23. Rózsa Géza, |
| 11. Békessy Jenő, | 24. Hegedűs József, |
| 12. Békessy Béla, | 25. Filotas, |
| 13. Gáll Jenő, | |

A férfiak vizsgája nyilvános lesz s úgy a szülők, rokonok és barátok meghívtnak.

A vizsgáló bizottságba sikerült Kardos László és Zádor Lajos urakat megnyernem, a kik az uszási oklevélet is kézbesíteni fogják.

A nagyérdemű közönség, s a szülők és rokonok szives megjelenségét kéri

az úszoda tulajdonos.

Levette a gyermekes kedélyt, száműzte a pajzánságot, felcserélték ezeket a nőiesség fenségével.

A ház, mely Franciaországot ellepte, nem kerülte el Montagne-et sem. Felverte a békés lakokat csendes nyugalomból. A levegő minden atomja telve volt a harc lázával. A ki beszívta nem tudott tőle menekülni Montagne békés lakói is mozogni kezdtek. Szónokok támadtak közöttük s ezek dörgő Filippikakkal harcra s fegyver fogásra buzdíták polgártársaikat.

Nem sokára itt is nemzeti gárda alakult s fejevé Fernig a hajdani katona tiszt választott.

A két leány remegett atyjuk életéért. Gyakran napokig maradtak magokra hagyva, anyjuk már nem élt; fivéreik a francia forradalmárok soraiba léptek s atyjok, csapatával a határon portyáztott.

Naponként hallották a távoli fegyverroport, mely felizgatta képzeletüket s borzalmat képeket rajzolt lelkükbe a veszély melyben atyjok forgott.

Szorongva húzódtak egymás mellé, s reszkető hangon beszélgettek atyjokról.

— Hallod, ballod — mondá Theofilia a nőánál egy évvel fiatalabb Feliciának, — mint ropog a fegyver tul a dombokon és atyánk ki van téve a repülő golyókhoz. Miért is nincs melletted? minek is távozni? Valahányszor menai látom oly szorogó érzés fog el; lelkemet szüntelenül balsejtelmek gyötrik. Ugy szeretném visszatartani, marasztalni.

— Azt ne tedd — vágott szavába Felicia; — én ezt már megkíséreltem s atyánk csaknem megharagudott. Azt mondta: minde nek felett első a haza, s ennek boldogságáért, jölétért küzdeni nem áldozat, hogy nem ismerem a férfi szívet, mely eltudja nyomni minden érzelmét, azért, hogy mindeneiket a hazaszeretnek szentelhesse. Aztán megnyugodott, homlokuk csókolta s eltávozott.

— Igaz, igaz; a férfi szív erősebbnek alkottatott mint a miénk; — mondá Theofilia lassu hangon, mintha szegynél, hogy nőnek született s ujjai szöke furtjéibe mélyeszt-

ve az asztalra könyökölt. — Azok előtt nyitva áll az ut a nagy tettek mezejére s e zavaros világ bőven nyújt ilyeneket; miénk a ház, a szoba négy fala, a szenvedés s a türelem. Mig amazok önfeláradt küzdenek a csatamezőn, tomboló paripák között nem felve a süvöltő golyóktól, a kardvillanástól Addig mi szorongva ülünk szobánkban, kétség s remény között várva a harc végét, mely vagy sze retettinket, vagy halálok híret hozza meg.

— Oh ne beszélj ily borzalmasan; atyánkat megtartja a gondviselés

— Ez gyenge remény, de bizunk benne. Csak legalább fivereink lennének mellette, hidd el nem félteném annyira. Vagy ha mellette lehetnék én: őrizni őt a veszedelemtől, testemmel felfogni a repülő golyót, a kard csapását s eltemmel megváltani az övét. — De nő vagyok s a sors másra rendelt.

— Ne hidd — vágott szavába Felicia, felvetve szép fejét, míg fekete szeme, mint az esthajnali csillag, égő fényben rezgett — sorunkat önmagunk készítjük elő rendeltetésünk eltérő a férfiakétól, s végczélunk mégis egy: a halál. Miért ne lehetne a mi szívünknek is bátorsága? miért nem birhatnánk mi is tetterővel, olyannal mint amazok? Vagy visszariasztana-e téged a harc veszedelme, ha közel lehetnél atyánkhoz, közel a halálhoz?

— Nem, Felicia.

A leány eleinte kétkedve pillantot nényére, de látva arczának határozott, szilárd ki fejezését keblére borult s megcsókolá.

— Ugy-e ott lesznék, — rebegte aztán. — Hogyan? feleled, hogy nők vagyunk?

— Nem feledek. De azért érzem, hogy szívem nemcsak szeretetre, hanem bátorságra is alkottatott; kész vagyok óvni atyánkat, kész megosztani vele a veszedelmet, mely szüntelen környékezi.

Folyt. köv.

Óraja vitások
1 évi
jótállással.

Legnagyobb raktár

ezüst, arany és gyémánt ékszerekben.

Ócska arany
és ezüst órák
teljes értékben
vételnek.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim b. tudomására hozni, hogy a legújabb s gyönyörű kivitelű

MOSOTT ÉKSTEREK

mint: brochéták, karékek, fülbevalók, hajtűk, kalaptűk, medaillonok, nyakékek, kereszték, fésűk, lánczok, faconok, férfi melltűk stb. (mind művészi kivitelű, tűzben zománczozott, nefelejtsekkel díszítve.)

a legnagyobb választékban, igen jutányos áron kaphatók.

Tisztelettel

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA
órák és ékszerész
Debreczen. a főposta tőszomszédságában.

Vésések
érez és köbe
legszebb ki-
vitellel.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

inga és zsebórákban 1 évi jótállással.

Ékszer javi-
tások gyorsan
és
pontosan.

Ügybörök nélkül, utazók és
Utazásoktól óvjuk
telepítkeket!

Legjobb megtakarítás.

Jelszó:
Jó, olcsó, pontos, valódi.
Több olismérvény!

Mindenkinek, ki szükségletét gyarmatárak, különlegességekből általunk szerz. be. Egy próba rendelés által meggyőződhetik a mi cikkjeink felől, melyek mi sincs veszélyezve, mert a nem letszű cikkekkel készségesen cseréljük, vagy az érte járó összeget visszafizetjük. Nem létezik nagyobb valódiság! Uj! Kávé alkatrész, 4 duka elég 5 ko. kávéhoz. Ingen minden kávéküldeményhez, mely által a legolcsóbb fajta kitűnő ízű lesz.

Tekintve a kávé árainak rohamos emelkedését, mivel az olcsó fajtáknál alig néhány krajczár különbözet van: csak is a finomabb és legkitűnőbb fajtákat ajánljuk. Ezuttal ajánljuk még, a mi kiváló kávé vegyületeinket.

Jáva pótkávé 4 kilójával	3 frt 90 kr.	5 " I-a angolna vastag darabok	3 frt 85 kr.
Mocca	2 frt 50 kr.	8 Adag Tengerirák	csak 4 " 15 "
5 ko. Ceylon finom zöld kit.	6 " 97 "	2 ko. Kaviár uj	4 " 05 "
5 " arany jáva zamatos	6 " 93 "	4 Liter Jamaica Rnm	4 " "
5 " gyöngy kávé zöld igen finom	7 " 50 "	5 " Kövér hering körülbelül 40 drb.	1 " 70 "
5 " arabiai mocca finom	7 " 10 "	5 " Édes Narancs	1 " 95 "
Amerikai kiválszt	2 " 50 "	Kis halak, ladascskába 240 drb. 1 K.	1 " 45 "
Thea olcsóbb mint a kávé 1 kős csomagokban.	2 " 50 "	fűrtfogó kis halak 4 1/2, K. tisztán	2 " 40 "
1 ko Congo csak	2 " 50 "	Nagy halak	2 " 80 "
1 " Souchung	3 " 50 "	Levegőn szárított nagy halak	3 " 05 "
Pecco-Souchung	4 " 70 "		
5 " 1 Hordócska orosz koronaszardina	1 " 70 "		
5 " " marinírozott Hering	2 " 10 "		

Minden díjmentesen és csomagolás nélkül, utánvét juttalék nélkül.
Kimerítő árjegyzék sok százféle fogyasztási cikktől ingyen és bérmentve.

Stückrath és Társa áruk küldeménye Hamburgban.

Hirdetmény.

Ezennel ért: sitjük a t. cz. közönséget, miszerint a kis birtokosok országos föld-hitelintézete képviselőségét elvállaltuk; s a jelzett intézet kölcsöneit közvetítjük. Kölcsön kapható 300 frttól 20000 frt-ig terjedő — összegekben földbirtokra, betáblázás mellett

Felvilágosítással levélben is szívesen szolgál a h.-bőszörményi részv. társulati takarékpénztár igazgatósága.

A LEGJOBB GZIGARETTA PAPIR

a valódi
LE HOUBLON

francia gyártmány.
Gawley és Henry-től Párisban.
Utazásoktól mindenki óvatik.

Ezen papiros Dr. Pohl J. J., Dr. Ludwig E., Dr. Lippmann E. urnak, a bécsi egyetem vegytan tanárai által a legm. legben ajánlatik, még pedig kitűnő volta, s határozottan tökéletes tisztaságánál fogva, s mert ehhez az egészségre nézve káros befolyással bírt semmin-mű anyag nincsen vegyítve.



Országos központi tanszerraktár és gyár.

LIPPERT és FAY

Üzlethelyiség: **Budapest.** Gyár: VIII. József-körút 53. sz.

IV. Múzeum-körút, 39. sz. Raktár és gyár mindennemű physikai, kémiai, természettajzi, mennyiség-tani, mérési és electrotechnikai

tanszerek és műszerekből

felsőbb nép-, polgári, keresk. iskolák, ipartanodák, reálistólak, gymnasiumok és felsőbb tanintézetek számára. — Legdusabb raktár népliskolai gyűjtemények és tanszerekből népliskolák és tanítóképzésdek számára. — Ásvány-, növény-, rovar- és csigagyűjtemények a legjutányosabb árak mellett. — Mechanikai és electrotechnikai műintézetünk elvállal taneszközöket javításra, valamint házi sürgönyök és telefon felállítását teljes jótállás mellett. Látászerzési műintézetünkben dus választékban kaphatók a legfinomabb szemüvegek és orrcsüptetők, olvasó és nagyító üvegek, görösvövek, teleskopok, stereoskopok, legfinomabb színházi és tábori látszóvek, búyós lámpák, sőtét kamrák, fényképszeti készülékek, rajzeszközök, hőmérők, barométerek, földgömbök, térképek, folyadékmérők, szesz-, bor és csukormérők, sat. sat.

A LEGJOBB ALKALOM!
Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk legolcsóbbani beszerezhetésére.
Köz tudomására hozom, hogy helyben, főpiacz, a BIEDERMANN-PALOTÁBAN május óta fennállott czipő-üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő-árú-raktárt fő üzletembe,
piacz-utca, a városház épületébe helyeztem át.
Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt idény daczára is **raktáramat csökkenthessem**, áruimat oly **olcsó áron** bocsátom a vevő közönség rendelkezésére, aminőket még **Debreczenben nem ösmertek.**
A n. é. közönség további szives pártfogását kéri
kiváló tisztelettel
FALK OTTÓ,
főpiacz, a városháza épületében.
Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások gyorsan és pontosan elkészítettnek.

Az arany csizmához.

A belügyminiszterium által 22,852, valamint ujonnan 51,786. sz. a. ajánlott és szakhatóságok által megvizsgált
POLLACSEK-FÉLE FERTŐTLENÍTŐ SZEREK,
és pedig fertőtlenítő folyadék, fertőtlenítő mosószappanpor nálunk állandóan kaphatók, ugyszintén
carbol-mész, valamint min- **carbol-savak,**
Pollacsek Emil és Társa
kristály-szoda- és fertőtlenítő szerek gyára.
BUDAPEST, VII. kerület, Király-utca 71. szám alatt.
Budapest főváros egyedüli szállítója, az összes kórházak, iskolák, nyilvános épületek, terkeknek stb. szükségleteinek fedezésére.
kapható: Geráby Fülöpnél.

Margitszigeti gyógy-fürdő.
Budapest főváros közvetlen közelében.
35° R. meleg ártézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészlékekkel, nagyszertű kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, külső és belföldi apok, telefon, távírda összeköttetéssel, naponta zene.
Köralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredménye: használatott:
Köszvény, az izületek, izmok, csonthártya, ideghüvely, idült csusz. A csusz, köszvény, erőművi behatások, typhus után fellépő hűdés, zsábak, csonthántalmak, csontszűt, izületi bajokat és küsertéseket követő elváltozások. Fájdalmas hegek, merevesség, hűdés, borbántalmak, vizeleti nehézségek, méh- és hüvely-bántalmak. Meg arra is figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy a szigeten villamos fürdők dr. Barde legújabb rendszere szerint rendezettek be, melyek a kőszvényes, cūzós és ideges bántalmak, valamint a hűdés és az ischiánál a fürdészetben igen hathatos segéd gyógyszerköt képez. A hévíz belsőleg eredményes használatott: idült gyomorhurtnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van gyógyszeriar, illava mindennemű asványvízzel. Rendelő orvos: dr. Verzár. Bérletekné, ugy a fürdő-, mint a menetjegyek együtte; váltásánál árleengedés.
A szigeten lakó tirdövendégek a fürdő használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal óránkint ketszer közlekedés.
A fürdő-idény tartama május 1-től okt. elejéig.
Augustus 20-ától kezdve a lakások rendes áraiból 20% engedély.
A lakások megrendése: a szigeten a felügyelői irodában.
Budapest. **A margitszigeti felügyelőség.**

„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS,
„MAGYAR SELTERS“
Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszén-dioxid nagyobb jelenléte megóvja a betegét a káros, sőt vesselemes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrézében való gyors és biztos felvételét eszközi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszén-savtartalomában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tūdőbajokban, különösen tūdővérzéséknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használatik.
A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán,** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestben: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Hamburger, Dr. Duschek** s b. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános huratos bántalmainál.
Mintivóviz
präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Flumében** **KOLERA** megbetegedés ellen a
„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!
Kizárólagos füraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványv. szállítóval, Budapest.
Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.